

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 9. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297907488.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Det var en kold og temmelig mørk Vinteraften - i October 1728 - at en middelaldrende Mand, navnlig Panthakak, gik med langsomme Skrit, nedhängende Hoved og Armene over Kors op og ned ved Canalen. - Paa Vægteren nær - om hvilken vi maae anmærke, at han just dengang blev plaget af en foruroeligende Drøm, formodentlig om Klammerie, Spanske-Kapper, hælede Tyve-koster, Tugt-Huuse eller sligt - paa Vægteren nær, sige vi, var han, naturligt nok, saa allene og saa uforstyrret her, som han nogentid kunde have været i en af vore Professorers Lectier; eller - det, som næsten løb ud paa det samme - han troede, at være det - Thi om og en Spillere, som sprang hen til en Jøde, eller en Jøde, som travede hen til en Hofmand, eller en Hofmand, som ilede hen til en af Stadens Nymphes, eller en Nympe, som hoppede hen paa en Dantseboed, af og til løb ham paa Armen, saa var han dog i alt for dybe Tanker til at mærke det - Men naar Maanen undertiden brød frem igjennem Skyerne, og med et mat Skin spillede paa Vandet, saa løb han hastig derhen, blev med et staaende stille og betragtede det med den største Opmærksomhed - - saa løb han igjen et par Skrit frem, og saa et Par tilbage, ligesom en der søgte, hvor - - - - saa slog han Hænderne sammen over Hovedet, og gjorde en heftig Bevægelse, ligesom en der nu vil - - og saa vendte han sig om og drog et dybt Suk - - - maaskee fordi det var saa koldt - - - Imidlertid kom Skyen igjen for Maanen, og med den altid en mørk, fortrædelig, venlig, godgjørende Tanke til Herr Panthakaks Sjæl. Dem af vore Læsere, som maaskee vil forundre sig over denne Sammensætning af Bi-Ord, maae vi sige, at jo fortrædeligere, jo ærgerligere saadan en Tanke var, med desto større Ret fortjente den Navn af en Velgjerning imod den Panthakakske Familie og imod ham selv. - Den oplivede hans Sjæl til Følelser, og vakte den op af den ligegyldige, kolde, uvirksomme Tilstand, som ved slige Leyligheder er saa farlig; den var Moder til en lang Række af andre Tanker, som gjorde, at han paa nogentid glemte sit Forsæt; fordi de gjorde dybe Indtryk paa ham. - Den gladeste Forestilling skulde derimod 10 kun have gledet bort over en Sjæl, som Herr Panthakaks - ufrugtbar, uvirksom og ufølt maatte den være om den var muelig. - En lykkelig Nar, en rig Epicuræer, en æred Hykkere, et mægtigt Uhyre, som skulde retskaffen bandes først, hindrede ham meer end engang i at tænke paa det fortvivlede Spring - Dyden med alle sine Yndigheder, alle sine fortryllende Skjønheder vilde have befordret det, da han - - - - men det er Tid, at vore Læsere blive noget nærmere bekjendte med Herr Panthakak -